

Asia: VN/144/2022

## **Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi**

Yleisiä huomioita esityksestä

**Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.**

Helsingin kaupunki kannattaa hallituksen esitystä opintojen laajuuden arvioinnin lieventämisestä ja pitää tärkeänä, että osaamisen kehittäminen työttömyyden aikana helpottuisi, jolloin opinnot keskeytyisivät nykyistä harvemmin. Työnhakuvelvollisuuden kiristämistä omaehtoisesti työttömyysturvalla opiskelevien osalta tulisi kuitenkin vielä harkita uudelleen.

Lain vaikutusten ja pääkaupunkiseudun muuttuvien osaamistarpeiden kannalta keskeistä on, että jatkuvan oppimisen tulisi olla mahdollista työmarkkina-asemasta tai sen muutoksista huolimatta. Tähän tavoitteeseenpääsemistä tulee selvittää laajemmin sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Lausuttavaa luonnoksen työttömyysturvalakia koskevista muutosesityksistä

**Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.**

-

Lausuttavaa työttömyysetuudella tuettuna omaehtoisia opintoja opiskelevien palveluprosessista ja työnhakuvelvollisuudesta

**Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.**

Suurella osalla omaehtoisia opiskelevista työnhakijoista olisi jatkossa velvollisuus hakea TE-viranomaisen tarjoamia työpaikkoja myös koulutuksen aikana. Jos henkilö on tutkintoon johtavassa omaehtoisessa koulutuksessa ja asiakkaan työllistyvyysedellytysten vahvistaminen selkeästi edellyttää lisäosaamista, asiakkaan pitkän aikavälin työmarkkinavalmiuksien ja työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisempaa olisi, että hän suorittaisi opinnot loppuun ja hankkisi koulutuksessa tarjottavan osaamisen. Lisäksi on huomattava, että omaehtoisen opiskelun tavoitteellisuuden heikentyminen ja keskeytysten lisääntyminen kasvattaa myös

koulutuksenjärjestäjien hallinnollista taakkaa sekä vähentää niiden kannustimia panostaa työttömien osaamisen kehittämiseen.

Esityksen taloudellisten vaikutusten arvioinnissa on esitetty oletus, että muuten omaehtoisesti työttömyysturvalla opiskelevat siirtyisivät merkittävältä osin opintotukijärjestelmän piiriin tai työllistyisivät suoraan koulutuksen lukkiutumisvaikutuksen poistuessa. Tämä arvio vaikuttaa varsin optimistiselta. Lainapainotteinen opintotukijärjestelmä ei edistä osaamisen kehittämistä niillä asiakasryhmillä, joiden riskinsietokyky on jo valmiiksi alentunut.

Kun työttömyysturvalla opiskelemista koskevia kannusteita muutetaan ja omaehtoinen opiskelu harvinaistuu, tulee lisääntyneen henkilöstöresurssitarpeen (haastattelut) ohella ottaa huomioon myös resurssitarve, joka syntyy lisääntyvästä muihin palveluihin ohjauksesta. Omaehtoinen opiskelu työttömyysturvalla on ollut resurssinäkökulmasta työvoimaviranomaiselle edullisempi vaihtoehto kuin muut palvelut. Omaehtoisuus on tarkoittanut asiakkaalta korkeaa omaa motivaatiota ja koulutukseen hakeutumista. Lakimuutoksen myötä työvoimaviranomaisen pitäisi kohdentaa resursseja opiskelevien ohjaukseen entistä enemmän. On myös kyseenalaista, onko opiskelusta kiinnostuneille nykyresurssien puitteissa tarjolla riittävästi lyhytkestoisempia osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia esimerkiksi työvoimakoulutusten muodossa.

## Lausuttavaa opiskelua koskevasta työttömyysturvan käsittelyprosessista

**Voitte kirjoittaa huomionne alla olevaan kenttään.**

-

Pellilä Sisko  
Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia - Elinkeino-osasto